

Vydal: Ing. Ladislav Čaracký

Dátum: 2.3.2018 05:00

## INFORMÁCIE K AKTUÁLNEJ SMOGOVEJ SITUÁCII

Podľa novelizácie 293/2017 Z.z. Zákona o ovzduší 137/2010 Z.z. vydal Slovenský hydrometeorologický ústav ako poverená organizácia **upozornenie na smogovú situáciu** (ďalej len **UPOZORNENIE**) pre častice PM<sub>10</sub> v nasledujúcich oblastiach:

| Oblasť riadenia kvality ovzdušia | Monitorovacia stanica     | Aktuálne platný typ signálu | Začiatok smogovej situácie (dátum, hodina) | Stav smogovej situácie | Hodnota prvého prekročenia prahu (µg.m <sup>-3</sup> ) |
|----------------------------------|---------------------------|-----------------------------|--------------------------------------------|------------------------|--------------------------------------------------------|
| Prešov a okolie                  | Prešov, Arm.gen.Ľ.Svobodu | UPOZORNENIE                 | 2.3.2018 03:00                             | UPOZORNENIE            | 101                                                    |

Bližšie informácie o postihnutých oblastiach a aktuálnych koncentráciách PM<sub>10</sub> možno nájsť na stránke [www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko\\_varovny\\_system](http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_varovny_system), a tiež v priloženom informačnom dokumente *Všeobecné informácie o smogu*

### Príčiny smogovej situácie

Vysoké emisie PM<sub>10</sub> z vykurovania pevným palivom a z ďalších lokálnych zdrojov, nepriaznivé rozptylové podmienky vďaka polohe v horskej doline.

### Geografická oblasť očakávaných vysokých koncentrácií PM<sub>10</sub>

Vzhľadom na nepriaznivé rozptylové podmienky možno očakávať vysoké koncentrácie PM<sub>10</sub> vo všetkých oblastiach v blízkosti aj v susedných dolinách, v ktorých sa nachádzajú relevantné zdroje PM<sub>10</sub> (napr. lokálne kúreniská na pevné palivo, kotolne na pevné palivo, a pod.).

### Predpoveď na najbližšie obdobie

V danej lokalite budú pretrvávať nepriaznivé rozptylové podmienky - slabý vietor, minimálne zrážky. Zlepšenie rozptylových podmienok sa očakáva v sobotu poobedňajších hodinách.

## INFORMÁCIE O DOTKNUTEJ SKUPINE POPULÁCIE, MOŽNÝCH ZDRAVOTNÝCH ÚČINKOCH A ODPORÚČANOM SPRÁVANÍ

Pod pojmom **PM<sub>10</sub>** rozumieme frakciu suspendovaných častíc v pevnom alebo kvapalnom skupenstve s aerodynamickým priemerom 10 µm, ktoré môžu mať akútne i chronické účinky na zdravie. Viacej informácií Vid' sprievodný dokument *Všeobecné informácie o smogu*

### Informácia o rizikových skupinách obyvateľstva

K najcitlivejším skupinám populácie na častice PM<sub>10</sub> patria starí ľudia, osoby s ochoreniami dýchacej a srdcovo – cievnej sústavy, alergici a astmatici, veľmi malé deti a tehotné ženy.

## Opis možných účinkov

*Akútne účinky* sa môžu pozorovať u citlivých osôb už od koncentrácií, ktoré prekračujú hodnotu informačného prahu ( $100 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ ) vo forme dráždenia očí, nosa a hrdla, pocitov tlaku na prsiach, kašľa a bolesti hlavy. U astmatikov môže vyvolávať záchvaty a príznaky z dráždenia dýchacích ciest.

*Chronické účinky* je možné očakávať pri opakovanom a dlhodobom vystavovaní organizmu zvýšenej koncentrácii častíc PM<sub>10</sub> a môžu sa prejavovať zápalovými ochoreniami dýchacích ciest a pľúc, zvýšením pohotovosti na alergickú reakciu, poruchami odolnosti organizmu.

## Odporúčané predbežné opatrenia, ktoré by mala dotknutá skupina obyvateľstva vykonať

Pre obmedzenie zbytočnej expozície častíc PM<sub>10</sub> v čase so zvýšenými koncentráciami v ovzduší považujeme za vhodné zabezpečiť tieto opatrenia:

- obmedziť dobu pobytu vonku
- skrátiť vetranie obytných miestností
- obmedziť fyzickú námahu vonku (fyzická práca, športové aktivity)

Obyvateľstvo využívajúce lokálne vykurovacie systémy na pevné palivo (pece, kachle, kotle ústredného kúrenia, kozuby a pod.) by malo dlhodobo dodržiavať tieto zásady:

- Nespaľovať odpad, vrátane odpadového dreva (nábytok, okná a pod.), vznikajú pritom okrem PM<sub>10</sub> aj ďalšie toxické látky.
- V prípade kúrenia drevom používať drevo dobre vysušené (malo by sa sušiť 1-2 roky)
- Udržovať spaľovanie paliva pokiaľ možno v optimálnych podmienkach:
  - Pravidelne čistiť kotle a komíny
  - Prikladať radšej častejšie po menších dávkach
  - Nastaviť regulačné klapky tak, aby mal vzduch prístup k palivu, nedusiť oheň
  - Ak je to možné, udržiavať teplotu za kotlom medzi 150-250°C
- Pokiaľ je to možné, vymeniť staré spaľovacie zariadenie za moderný kotol s nízkymi emisiami škodlivých látok

Obmedzenia je potrebné dodržiavať a aktivity časovo obmedzovať tým viac, čím vyššie sú koncentrácie častíc PM<sub>10</sub> v ovzduší a čím rizikovejší z hľadiska zdravia sú exponovaní jedinci.

## Zdroj ďalších informácií

Podrobnejšie informácie o všetkých prekročeníach informačných alebo výstražných prahov, o aktuálnych hodnotách koncentrácií znečisťujúcich látok ako aj informácie z oblasti kvality ovzdušia sú na [www.shmu.sk](http://www.shmu.sk) a v pracovnom čase na hore uvedených kontaktoch. Podrobnejšie informácie o zdravotných účinkoch môžete získať v pracovnom čase na Regionálnych úradoch verejného zdravotníctva.

| Organizácia          | Kontakt       |                                       |
|----------------------|---------------|---------------------------------------|
|                      | Telefón       | Mail                                  |
| ÚVZ SR               | 02/49 284 111 | ohzp@uvzs.sk<br>uvzs@uvzs.sk          |
| RÚVZ Bratislava      | 0917/426 210  | ruvzba@uvzs.sk<br>ba.holikova@uvzs.sk |
| RÚVZ Banská Bystrica | 048/4367748   | kvetoslava.koppova@vzbb.sk            |
| RÚVZ Košice          | 055/7294344   | dietzova@ruvzke.sk                    |



SLOVENSKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV  
Jeséniova 17, P.O.Box 15, 833 15 Bratislava 37  
**Odbor Monitorovanie kvality ovzdušia**  
**TEL.: +421 2 59 415 314**

|              |                                                  |                                                      |
|--------------|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| RÚVZ Nitra   | 037/6560430                                      | nr.sluzby@uvzs.r.sk                                  |
| RÚVZ Prešov  | 051/7580313                                      | po.miscikova@uvzs.r.sk                               |
| RÚVZ Trenčín | 032/6509516<br>032/6509520<br>mobil: 0911/989823 | tn.bustinova@uvzs.r.sk<br>tn.hzp@uvzs.r.sk           |
| RÚVZ Trnava  | 033/5354 596<br>033/5505 041                     | hauko@ruvztt.sk<br>hzip@ruvztt.sk<br>oohfp@ruvztt.sk |
| RÚVZ Žilina  | 041/7233843-5 kl.121                             | za.hzip@uvzs.r.sk                                    |